

TZ: Vláda projednala Zprávu za rok 2019 o rovnosti žen a mužů

5. října 2020, Praha – Vláda ČR dnes vzala na vědomí Zprávu za rok 2019 o rovnosti žen a mužů. Dokument zachycuje vývoj v této oblasti v České republice v uplynulém roce, přináší i mezinárodní srovnání.

Z analýzy „Globální genderové rozdíly za rok 2020“ provedené Světovým ekonomickým fórem vyplývá, že Česká republika si své postavení zlepšila o 4 příčky oproti roku 2018 a z celkem 153 zkoumaných zemí se umístila na 78. místě. „Jsem ráda, že se v oblasti rovnosti žen a mužů v uplynulém roce řada věcí podařila. Postupně se zlepšuje prevence domácího a sexuálního násilí, došlo ke zvýšení rodičovského příspěvku a pokračovala podpora dětských skupin, které pomáhají matkám v návratu na trh práce. Iniciovali jsme také řadu legislativních opatření, například návrh zákona o náhradním výživném nebo zákon o odškodnění protiprávně sterilizovaných osob,“ říká zmocněnkyně vlády pro lidská práva Helena Válková a zároveň ale upozorňuje, že mnoho nerovností stále přetrvává a je nutné je řešit.

Na rozhodování se podílí málo žen

Na jednu z přetrvávajících nerovností upozorňuje v souvislosti s právě proběhlými volbami do krajských zastupitelstev. „Výsledky víkendových voleb ukázaly, jak nedostatečně jsou ženy v politice zastoupeny. Přestože do zastupitelstev krajů voliči zvolili 22 procenta žen, což je nárůst o 1,5 procentního bodu oproti minule, jejich podíl i tak roste pomalu. Tímto tempem bychom na čtyřicetiprocentní zastoupení žen v krajských zastupitelstvech čekali až do roku 2068. V evropském srovnání máme málo žen nejen v politice ale i ve vedení obchodních firem. I proto se chceme na toto téma zaměřit v následujícím období, konkrétně v připravované Strategii rovnosti žen a mužů na léta 2020-2030,“ konstatuje Helena Válková.

Na druhou stranu do Evropského parlamentu bylo v minulém roce zvoleno již 33 procenta žen a jejich zastoupení pomalu, ale kontinuálně, roste i v komunální politice, kde jsou zastoupeny 28 procenty. Nízké zastoupení žen ovšem přetrvává i ve vedení soukromých společností, na což upozornil i Evropský výbor pro sociální práva.

Za nerovné odměňování čelí Česko kritice

Evropský výbor pro sociální práva, který monitoruje plnění Evropské sociální charty, v minulém roce kritizoval také nerovné odměňování žen a mužů v České republice. Výbor rozhodl, že Česká republika chartu porušuje nedostatečným zajištěním transparentnosti v odměňování, což kritizovala také Veřejná ochránkyně práv.

Hlavní příčiny nerovného odměňování v Česku spočívají v nerovném dělení rolí v rodině a nedostatku flexibilních pracovních míst na trhu práce. Řešení by mohla přinést nová směrnice Evropského parlamentu a Rady EU, která ukládá zavedení minimálně deseti dnů otcovské poporodní péče, dva měsíce nepřenositelné rodičovské dovolené pro druhého rodiče a možnost zaměstnanců a zaměstnankyň žádat o flexibilní formy práce, včetně práce z domova. Státy musí její transpozici provést do srpna 2022.

Podle zmocněnkyně vlády pro lidská práva k postupnému zlepšení stávajícího stavu pomáhá osvěta ze strany ministerstev a neziskových organizací, která téma diskriminace na základě pohlaví zviditelňují. Mezi takové aktivity patřil v roce 2019 projekt Ministerstva práce a sociálních věcí „22% k rovnosti“, který mj. publikoval výzkum veřejného mínění na rovné odměňování žen a mužů. Výzkum ukázal, že téměř polovina pracujících vnímá, že mají muži v porovnání se ženami větší šance na povýšení do vedoucí pozice nebo na lepší mzdu či plat za stejnou práci.

Vláda přijme strategii rovnosti žen a mužů

Mezi již přijatá opatření přispívající k genderové rovnosti patří například Akční plán pro rovnost žen a mužů na léta 2019 – 2020. „Zahrnuje opatření na podporu platové transparentnosti, zlepšování dostupnosti dětských skupin a podporu skloubení rodičovských povinností a vědecké kariéry, osvětu a motivaci k vyššímu zastoupení žen v politice apod.“ sděluje Radan Šafařík, ředitel Odboru rovnosti žen a mužů. Ještě větší ambici má připravovaná Strategie rovnosti žen a mužů 2020-2030, která přinese soubor opatření pro nastávající desetiletí. Má přispět k lepšímu a důslednějšimu uplatňování politiky rovnosti žen a mužů. Vládě by měla být předložena na podzim letošního roku.